

A

FREMTIDENS FOLKESKOLE - ÉN AF VERDENS BEDSTE

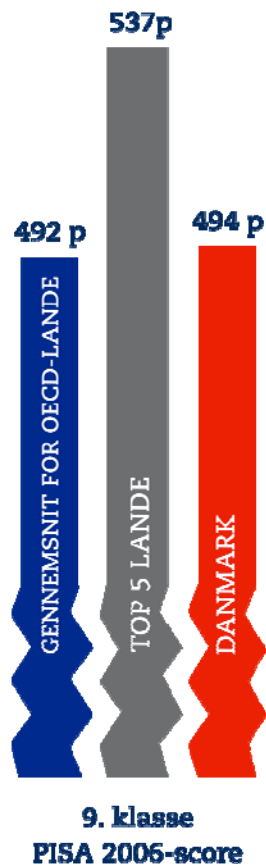
ANBEFALINGER

360-GRADERS-EFTERSYN AF FOLKESKOLEN
GENNEMFØRT AF SKOLENS REJSEHOLD 2010

SKOLENS REJSEHOLD

KOMMISSORIUM: ET 360-GRADERS-EFTERSYN AF DEN DANSKE FOLKESKOLE

Opgave

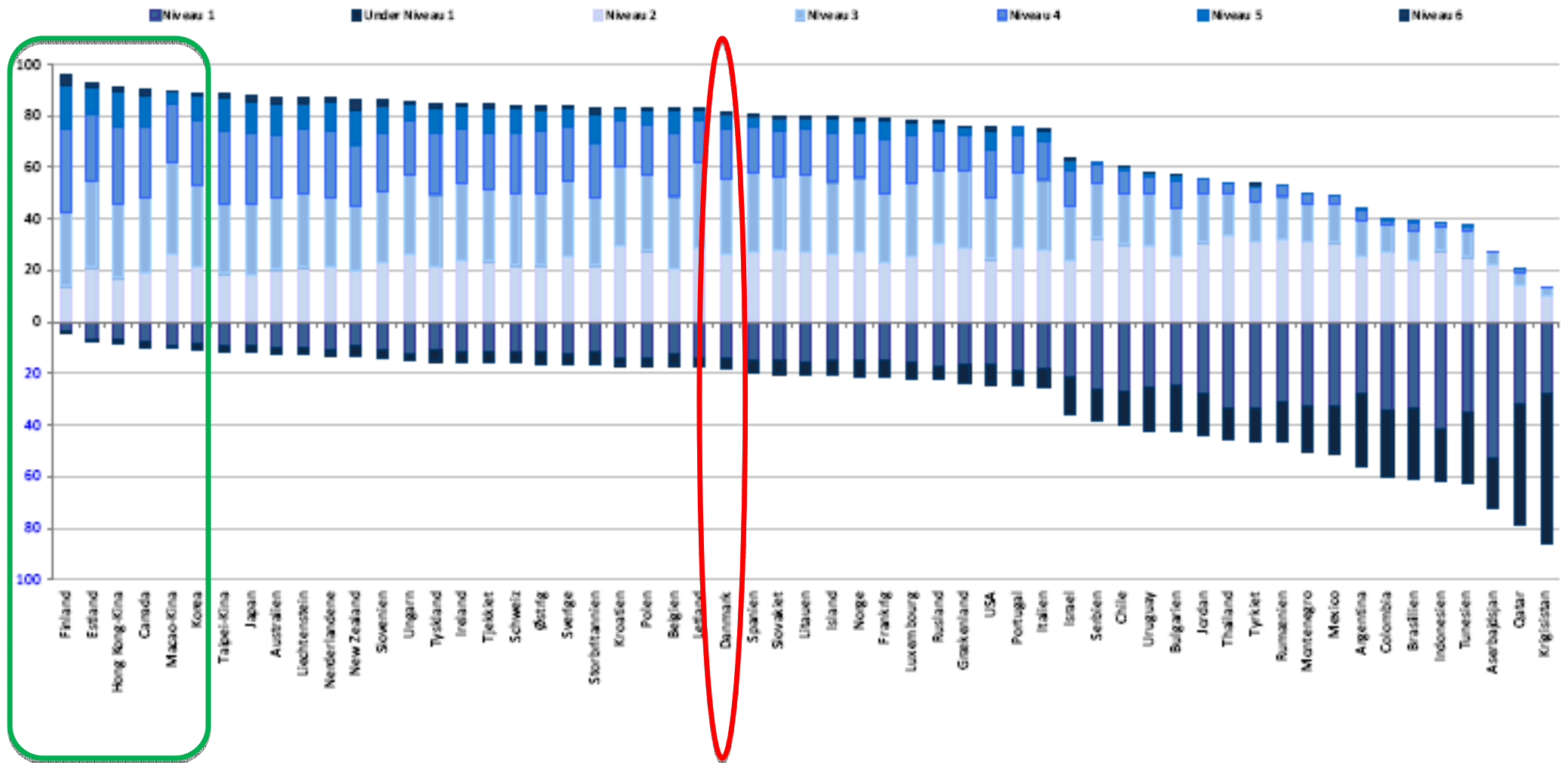
Afdække styrker og svagheder ved den danske folkeskole og komme med konkrete forslag til forbedringer

Besøge skoler, institutioner, kommuner og tale med alle typer aktører og interessenter

Inddrage eksisterende analyser og viden

Belyse folkeskolen i internationalt perspektiv

Figur 2.12: Procent af elever på hvert præstationsniveau på naturfagsskalaen.

Kilde: PISA 2006

SKOLENS REJSEHOLD

REJSEHOLDETS MEDLEMMER

Jørgen Søndergaard (formand)

Direktør for SFI

Mats Ekholm

Professor emeritus ved Karlstads Universitet

Eva Hofman-Bang

Direktør for CPH West

Henrik Berggren Jessen

Skoleleder på Nørremarksskolen i Vejle

Tine Marie Balck Sørensen

Lærer på Tre Falke Skolen på Frederiksberg

Hanne Them

Lærer på Birkhovedskolen i Nyborg

SKOLENS REJSEHOLD

REJSEN RUNDT I DANMARK

Gennemførelse

Fra februar til juni 2010

Rejseholdet har rejst – besøgt skoler i Jylland og på Fyn og Sjælland

Besøgt kommunale skoleforvaltninger og uddannelsessteder for lærere og ungdomsuddannelser

Rejseholdets mødekalender

20 skoler

8 kommunale skoleforvaltninger

4 uddannelsesinstitutioner

21 møder med folkeskolens interessenter

14 interne møder i rejseholdet

Interview

Gennem rundrejsen er der gennemført ca. 80 interview med ca. 300 interviewpersoner fordelt på skoleledere, lærere, pædagoger, elever, forældre, forvaltningsmedarbejdere og politikere

SKOLENS REJSEHOLD

UNDERSØGELSER OG ANALYSER

Rejseholdets undersøgelser

Spørgeskemaundersøgelse blandt skoler og kommuner

Læreruddannelsernes form og indhold i Danmark, Finland, Canada og Singapore

Analyse af internationale erfaringer med uddannelse og efteruddannelse af skoleledere

Kortlægning af forskning om højt præsterende skoler og overgang til ungdomsuddannelser

Nordiske erfaringer med offentliggørelse af nationale tests

Komparativ analyse af fagrække og curriculum i de nordiske lande

Kortlægning og undersøgelse af motivation og læring

Undersøgelse af kommunale udgifter til efteruddannelse af lærere

Undersøgelser af folkeskolens udgifter – internationalt og i Danmark

SKOLENS REJSEHOLD

FOLKESKOLENS STYRKER OG SVAGHEDER

Styrker

Folkeskolen er en enhedsskole

Folkeskolen har en bred ambition –
faglige kompetencer og alsidig udvikling

Der er afsat betydelige ressourcer til
folkeskolen

Der er mange engagerede lærere og
ledere

De fleste elever er glade for at gå i skole

Svagheder

Folkeskolen magter ikke alle elever

Det faglige niveau er for lavt

For lidt viden om elevens alsidige udvikling

Skolen har ingen tradition for at undersøge,
hvordan undervisning virker på forskellige
elevers motivation og læring

Der mangler forskning i, hvilken undervisning
der virker

Lærernes uddannelse er ikke god nok

Der mangler tydelig og kompetent ledelse af
det pædagogiske arbejde

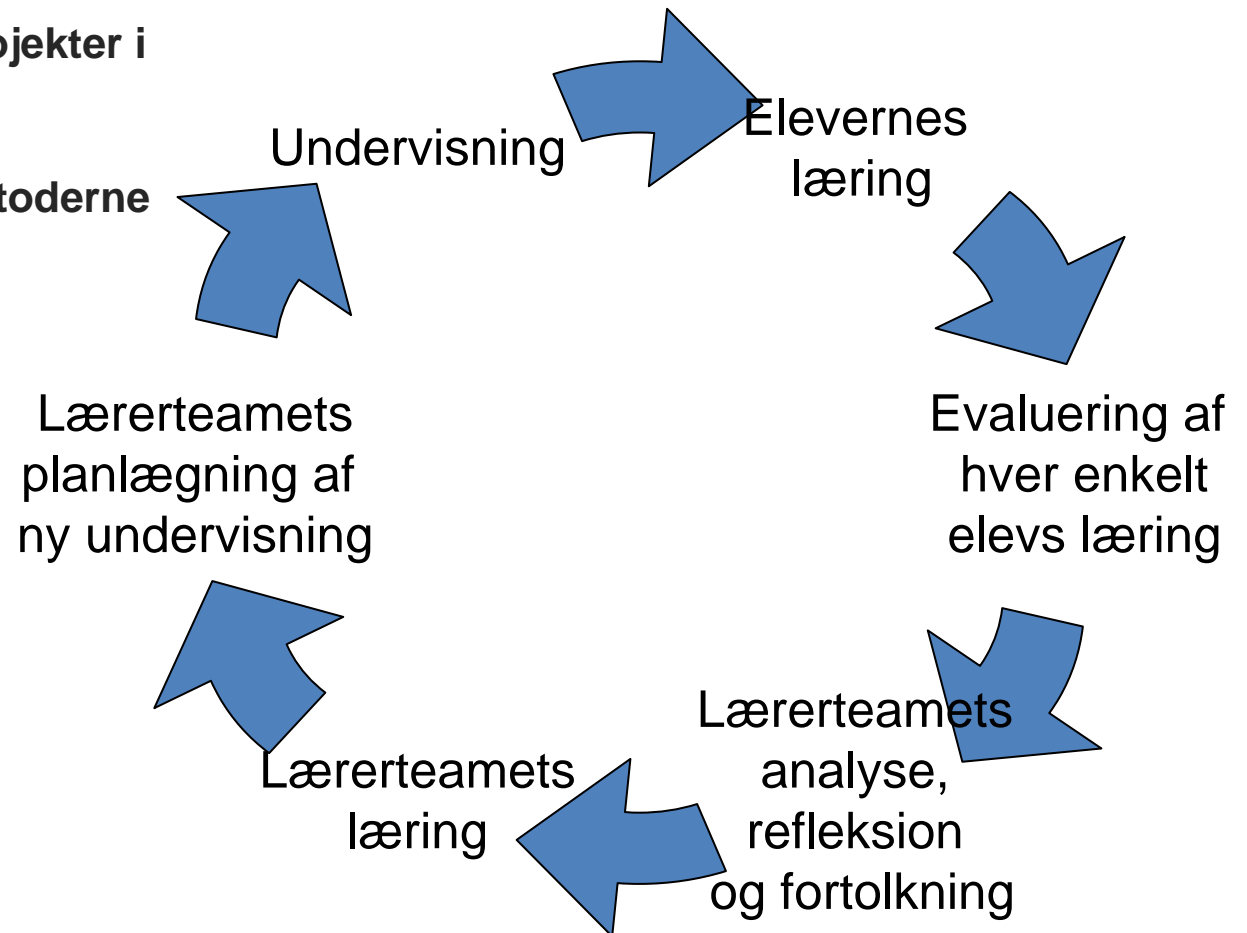
Skolen er indadvendt

**SKOLENS
REJSEHOLD**

**FRAVÆR AF EVALUERINGSKULTUR OG
-METODER**

Der er masser af udvikling og projekter i skolerne

Men evalueringskulturen og -metoderne er fraværende

SKOLENS REJSEHOLD

GODT UDGANGSPUNKT: EN SUCCESHISTORIE

De små læser markant bedre i dag: På nogle skoler allerede i 1. klasse

Skolerne har fået styrkede kompetencer

Solid viden om, hvad der skal til

Klare mål

Offentlig fokus på resultater

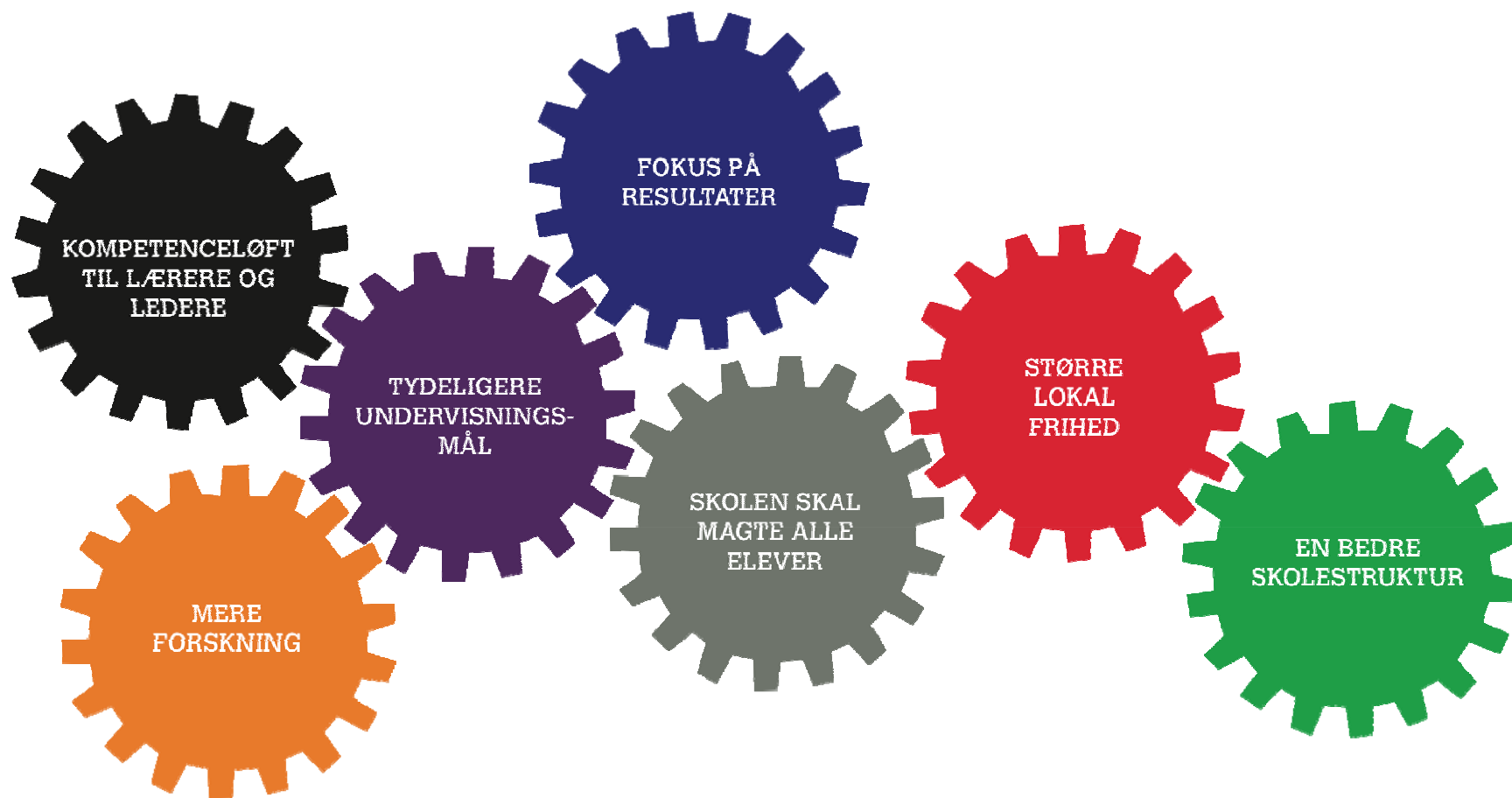
Regeringens nye målsætning:

Lav et tilsvarende løft på alle andre områder af folkeskolen

SKOLENS REJSEHOLD

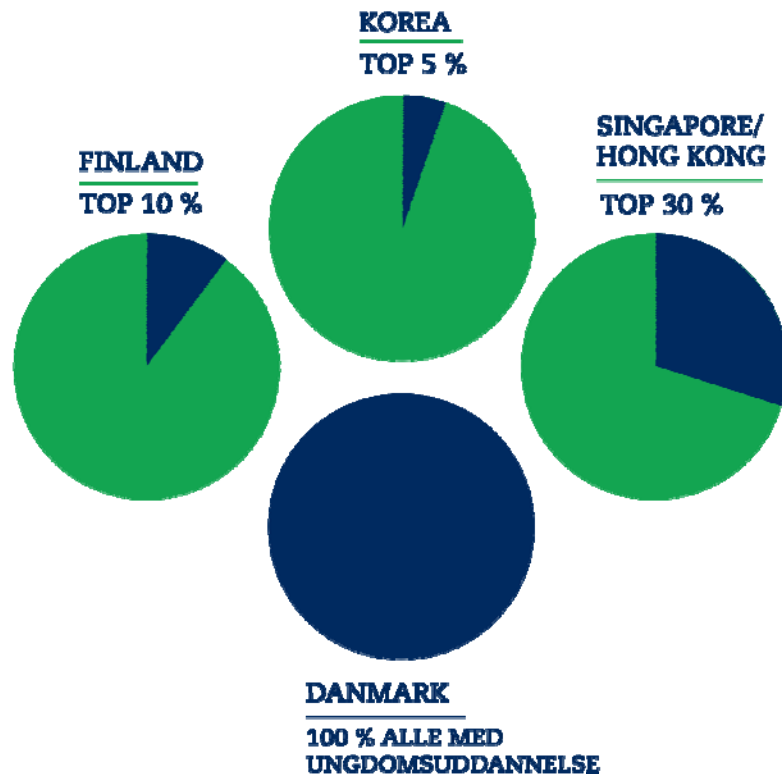
DER SKAL SÆTTES IND SAMTIDIG PÅ
MANGE OMRÅDER

SKOLENS REJSEHOLD

KOMPETENCE- LØFT TIL LÆRERE OG LEDERE

ANBEFALING 1: LÆRERNES KOMPETENCER SKAL STYRKES

Andel unge med bestået ungdomsuddannelse, der kan søge ind på læreruddannelsen
Kilde: McKinsey & Company & Company

Anbefalinger

Lang sigt:

Ny læreruddannelse, der skal være forskningsbaseret

Her og nu:

Nye optagelseskrav for de studerende = mindst 7 til studentereksamen i alle linjefag

Større og sværere pensum

Skrappere krav til praktikskoler

Strategisk efteruddannelse – skoler skal have flere specialister

SKOLENS REJSEHOLD

KOMPETENCE- LØFT TIL LÆRERE OG LEDERE

ANBEFALING 2: HÆV KOMPETENCEN HOS SKOLELEDERE OG SKOLECHEFER

Problem

Skolelederne er for tilfældigt uddannede – de uddannes sent, og helt centrale kompetencer har kun lille vægt i uddannelsen

Rigtig mange af folkeskolens ledere nærmer sig pensionsalderen

Kommunale skolechefer ofte langt væk fra skolelederne og skolernes praksis

Anbefalinger

Alle skolechefer og skoleledere skal have en særlig lederuddannelse over flere år

Styrkede kompetencer inden for analyse og udvikling af skolens didaktiske og pædagogiske niveau, organisationsudvikling mv.

Potentielle skoleledere skal spottes og uddannes i tide

**SKOLENS
REJSEHOLD**

**MERE
FORSKNING**

ANBEFALING 3: STYRKET FORSKNING I SKOLEUDVIKLING

Anbefalinger

Der bør allerede i 2011 oprettes et sektorforskningsinstitut for skoleudvikling

Frontløber, indtil en ny forskningsbaseret læreruddannelse starter og overtager forskningen

Over de næste ti år skal der uddannes omkring 200 Ph.d.'ere – skal forske i, hvordan undervisningen i folkeskolen påvirker forskellige børns læring

Flere penge til forskning i sammenhængen mellem undervisning og læring

SKOLENS REJSEHOLD

TYDELIGERE UNDERVIS- NINGSMÅL

ANBEFALING 4: TYDELIGE MÅL FOR, HVAD ELEVER SKAL LÆRE

”... gøre rede for og vurdere etiske, æstetiske og historiske aspekter i litterære tekster og andre udtryksformer”

”... udtrykke sig i billeder, lyd og tekst i komplekse produktioner samt i dramatisk form”

Anbefalinger

Modernisering og prioritering af fag og mål i en dialog mellem faglige eksperter og det omgivende samfund

Målene skal beskrive, hvad alle skal kunne, og hvad de bedste skal stræbe efter

Trin- og slutmål for elevernes alsidige udvikling

Læsning skal styrkes gennem hele skoleforløbet – så alle er klar til ungdomsuddannelserne

SKOLENS REJSEHOLD

FOKUS PÅ RESULTATER

ANBEFALING 5: STÆRKERE FOKUS PÅ SKOLENS RESULTATER

Anbefalinger

Skoler skal udarbejde årlige resultatrapporter

Resultatrapporter skal offentliggøres

Mange forskellige resultatmål

Krav om mål for forbedringer

Staten skal sikre let adgang til resultatdata

Skolechefer skal bistå de enkelte skolars udvikling og resultatfokus

Offentlige fora, hvor resultater vises frem

Fokus på resultater og resultatforbedringer i løn- og karrieremuligheder for skoleledere og -chefer

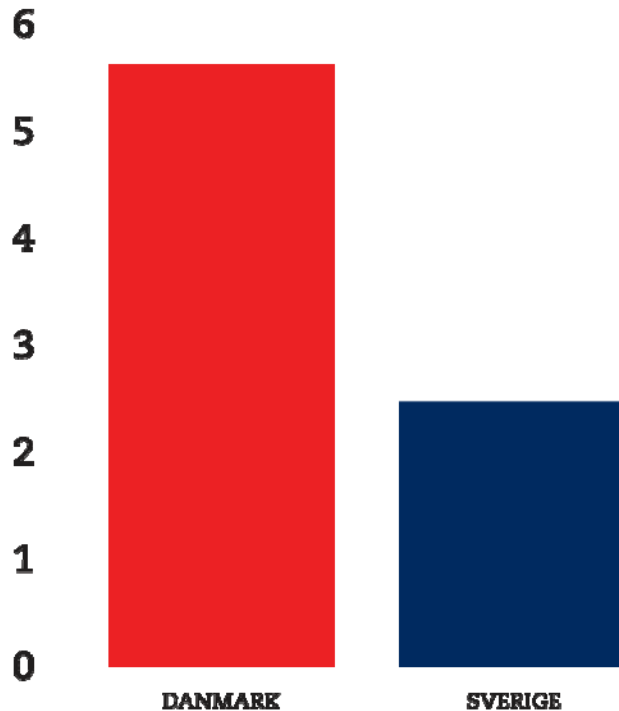

**SKOLENS
REJSEHOLD**

**SKOLEN SKAL
MAGTE ALLE
ELEVER**

**ANBEFALING 6:
LANGT FÆRRE ELEVER SKAL I
SPECIELLE TILBUD**

PROCENT

Andel elever, der får specialundervisning uden for den almindelige folkeskole

Kilde: Deloitte (2010) Analyse af specialundervisning i folkeskolen

Anbefalinger

Lovgivningen skal ændres, så ganske få elever udskilles til specialklasser og -skoler.

Folkeskolerne skal tilføres de specialiserede kompetencer fra specialskoler og -klasser, i takt med at eleverne forbliver i folkeskolen

Pædagogisk psykologisk rådgivning skal primært arbejde på selve skolen

**SKOLENS
REJSEHOLD**

**SKOLEN SKAL
MAGTE ALLE
ELEVER**

”Der går alt for lang tid, fra lærerne opdager, at et barn har sociale problemer, til kommunen gør noget”

Det mener 86 pct. af lærerne

**ANBEFALING 7:
ELEVER I VANSKELIGHEDER SKAL
HAVE EFFEKTIV STØTTE**

Anbefalinger

Enhver skole skal have et ressourcecenter, der kan det specielle, og som koordinerer omgående hjælp til elever i vanskeligheder

Centret skal have en bred vifte af kompetencer inkl. træk på socialrådgivere og uddannelsesvejledere

Større integration af skole og fritid for udsatte elever evt. i form af heldagsskoler i visse skoledistrikter

Skole-hjem-samarbejdet skal opprioriteres af skolerne – og det skal ikke være legitimt, at forældre melder sig ud af det

**SKOLENS
REJSEHOLD**

**STØRRE
LOKAL FRIHED**

**ANBEFALING 8:
SKOLER OG KOMMUNER SKAL HAVE
STØRRE FRIHED TIL AT DRIVE SKOLE**

Anbefalinger

Frihed til at danne hold, der varierer fra forløb til forløb

Enklere mindstekrav: Skal svare til seks timer om dagen i 200 dage om året

Frihed til at fordele timer på fag og fagblokke

Frihed til at ansætte medarbejdere med andre kompetencer end lærernes

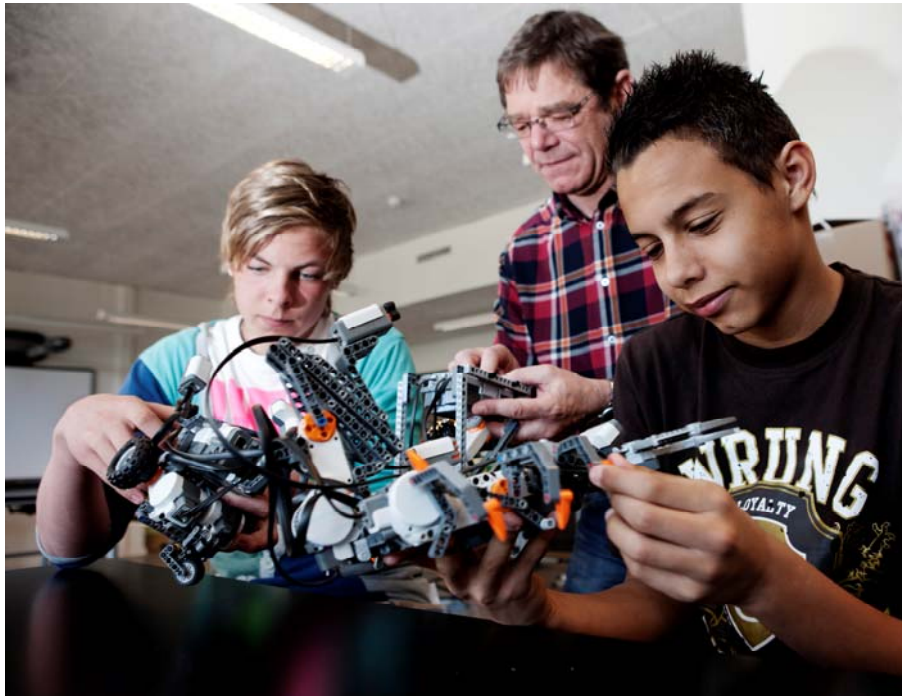
Frihed til at oprette heldagsskoler

Fleksibel tilrettelæggelse af arbejdstid skal give skolerne mulighed for at effektivisere

**SKOLENS
REJSEHOLD**

**STØRRE
LOKAL FRIHED**

**ANBEFALING 9:
FLERE VALG OG MERE IT**

Anbefalinger

Udskoling med valg mellem linjer fx musik, design, bygge, naturfag, samfundsfag, elektronik, sprog, it ...

Alle linjer har de basale obligatoriske fag fælles

Kommunen sikrer et varieret udbud

Afgangsprøven skal moderniseres, så den fremover vurderer elevers uddannelsesparathed

Afgangsprøven afgør optagelse på ungdomsuddannelserne

Konsekvent brug af it i undervisningen – alle elever skal have en bærbar

**SKOLENS
REJSEHOLD**

**EN BEDRE
SKOLE-
STRUKTUR**

**ANBEFALING 10:
STYRKET FAGLIGHED GENNEM
STØRRE SKOLER**

*”Vi ved godt, hvad der skal gøres.
Vi ved bare ikke, hvordan vi skal
gøre det – og blive genvalgt.”*

Anbefalinger

Lav mindst tre spor på hver årgang

Udnyt mulighederne for at store skoler
kan have undervisning på flere
geografiske lokaliteter

SKOLENS REJSEHOLD

DE TI ANBEFALINGER

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Konsekvenser

Penge til forskning og ph.d'ere kan komme fra Globaliseringspuljen

Efteruddannelse og mere it koster penge

10. klasse bliver overflødiggjort – kan frigøre penge

Der kan frigøres ressourcer fra ændringer af arbejdstidsaftalen, øget frihed til kommuner og skoler, færre børn på specialskoler og større skoler

En del kommuner har et uudnyttet effektiviseringspotentiale

SKOLENS
REJSEHOLD

REJSEHOLDETS REJSE ER SLUT

*Nu er det skolernes tur til at
komme på rejse*

Tak for jeres opmærksomhed

